

Frågor rörande slätterkojor och lador.

Beskriv hur de hus (kojor, kåtor) sågo ut, i vilka man bodde under slåttern på ängar och myrar (helst med fotografi eller skisser)! Vad betyda orden koja, kåta? Voro de uppförda av timmer och knuttimrade? Voro de (helt eller delvis) uppförda i gärdesgårdskonstruktion? Vad kallades i så fall störrarna och det liggande virket? Hade de väggar på alla sidor eller var ena sidan öppen? Hurudant var taket (snedtak av ved, näver, ris och jord)? Kunde ett sådant hus kallas skjul, skyye e.d.? Hade man särskilt skyddstak (gamme) framför ena sidan, om denna var öppen? Namn på skyddstakets olika delar (gammåsar, stöd o.s.v.)? Fanns eldstaden under detta tak? Hur var eldstaden ordnad? Hade man en lång stockeld (nying) framför kojan? Hur stängdes kojan (med stänger, lillskyttlar, som sattes in för att hindra medförda husdjur att komma in i huset)? Hur voro liggplatserna ordnade och vad kallades de (brits, lave, läga)? Funnos hyllor, nischer (grup) eller andra förvaringsplatser i kojan? Andra, förut ej omnämnda namn på sådana ängeskojor: slätterkoja, slätterbod, slogbod, kölbod, myrbod, bustad, myrbustad, störis, gapskjul?

Hade man särskilda skjul för husdjur, som medförts till slätterängen (getter), eller fingo de ständigt vara ute i det fria (under en lada, då det regnade e.d.)?

Hade man lador ute på myrar och ängar? Även på sådana, som lågo långt ute i skogen? Vad kallades sådana lador för höet: ängslada, myrlada, lädu, löda, la? Fanns namnet ostkar som skämtsam benämning på mycket små lador? Lada med skulle (unbur)?

Beskriv höladans byggnadssätt och utseende! Om ladan stod på pålar, vad kallades dessa? Hur voro de fastsatta i marken och hur stöttades de? Hur uppfördes själva ladan ovanpå dem? Hurudan var grunden under ladan, om denna stod på fast mark? Hörnstenar? Namn på de fyra bottenstockarna: syl-lar, svillar, undbunad? Benämning på de stockar, som uppbyro golvet: vasar, vaglar? Varav bestod golvet? Kluvet virke (kluvor, tiljor, tältnar), runda smala stänger eller ris? Voro väggarna lodräta eller var ladan vidare upptill? Hade man lador med snedtak (snedtaklo) och ena sidan öppen (gapalo)? Vad menades med en lappskyrlada? Hur var denna byggd? Voro la-

dorna uppförda av rundvirke? I knuttrimring av primitivt slag (laduknut)? Voro väggarna glesa med stora mellanrum mellan stockvarven? Vad kallades sista stocken på långsidorna under taket: väggbandsstock, takband? Understa stocken i röstet: röstmor? Gavel, röste, röstklabb? Uppbars taket av åsar eller hade man sparrar (rafter) mittpå ladan och en rund stång inpassad mellan varje stock i röstet, vilken räckte från gavel till gavel? Namn på den översta åsen, om sådan fanns: kroppås, takås? Kunna dessa benämningar även användas fastän man ej har åstak? Andra namn för takkrönet: nock, mön, mönning? Varmed täcktes taket (näver, granbark, takved, halm, löv)? Benämningar på takved, takfot, taktäcka, takskägg o.s.v. särskilt i den mån benämningarna avvika från sådana på andra hus? Halmtakets konstruktion? Underlaget: raft, tröden, trod, trul, takstänger, takpoll, takpollräng, pollträ? Trödbankar, pinntröden, högbenor med pinnar (nappar) för stängerna att vila på? Tyngtröden, tyngtrodor, häng, dockor ovanpå halmen för att hålla denna kvar? Olika namn på längre (häng) och kortare stänger (dockor)? Tyngstock, ryttare för att hålla fast de parallellt med takfoten gående stängerna? Fanns ett slags övervåning i ladan (bodhjälle)? Varav bestod den? Förvarades där hö eller löv?

Fanns en eller flera öppningar in i ladan? Om två fanns, var den mindre öppningen anbringad över den större? Benämningar (dörrhål, glugg)? Var dörröppningen mitt på ena gaveln eller närmare ena knuten? Hur höllos väggstockarna i läge vid dörröppningen (med en insatt träribba, svärd, dörrslanor, dörrgåt, dörrgättar, dörne, rist)? Urtagningen i stockens ändar (klo)? Hur stängdes öppningen? Med kluvna trästycken (skysslor), instuckna i en ränna i dörrgättet? Med i ändarna urtagna stockar (läklabbar, läklubbar, löduklabbar) i vilka svärdet passar in? Namn på hela stängselanordningen (ladudöre)?

Har man haft parlador (dubbellador) för flera ägare? Kammarlador för många ägare? Beskriv hur dessa voro anordnade (en dörr för varje ägare, skiljestock mitt i golvet etc.)? Hur hade man ordnat med underhållsskyldighet för gemensamt ägda lador?